

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget tilsigter at fastholde landzonestatus for det erhvervsområde, der er udlagt i henhold til lokalplan nr. 104 for Allerød kommune. Det pågældende areal er erhvervet af IBM med henblik på opførelse af et kontorbyggeri.

Udgangspunktet er, at miljøministerens godkendelse af forslag til specialtillæg af marts 1984 for hovedstadsregionen vedrørende et nyt erhvervsareal i Allerød kommune er givet i strid med intentionerne i lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet, og at de kommunale myndigheders planbeslutninger uprøvet er lagt til grund for ministerens afgørelse. Specialtillægget åbner mulighed for erhvervsbyggeri på Ny Allerødgårds jorder. Såfremt de landsplanmæssige hensyn, der oplagt gør sig gældende i hovedstadsregionen, og som fremgår af loven og dens forarbejder, skal tilgodeses ved godkendelse af regionplaner og tillæg hertil, er en lov om ekspropriation af arealet fornøden. (I denne forbindelse skal henvises til folketingets behandling af lov om lands- og regionplanlægning og lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet. Se Folketingstidende 1972-73, forhandlingerne sp. 4169, 7310 og 7638 samt tillæg A sp. 4969, forhandlingerne sp. 1853, 7249 og 7638 samt tillæg A sp. 1969 og Folketingstidende 1971-72, forhandlingerne sp. 4324 samt tillæg A sp. 2819).

I henhold til grundlovens § 73 kræves der, for at en ekspropriation skal være grundlovsmedholdelig, at ejendomsafståelsen i henhold til loven skal være påkrævet af hensyn til almenvellet, og at afståelsen skal ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at spørgsmålet om, hvorvidt ekspropriationen af arealet er påkrævet af hensyn til almenvellet, dels må afgøres ud fra en vurdering af arealets betydning i den plansammenhæng, der tilsigter at styre by- og erhvervsudviklingen i hovedstadsregionen, og dels må afgøres ud fra retlige overvejelser over begrebet almenvellet.

Forud for udarbejdelsen af specialtillæg til regionplanen for hovedstadsområdet af marts 1984 er gået et betydeligt planlægningsarbejde med hen-

blik på erhvervslokalisering i forskellige knudepunkter i hovedstadsregionen. Det pågældende areal er netop friholdt for knudepunktsfunktioner og dermed forudsat anvendt som landbrugsareal i landzone. En ændring af arealets status må således forudsætte en ændring i de grundlæggende forudsætninger for den oprindelige planlægning, ligesom netop hovedstadsregionens landsplanmæssige betydning må pålægge de offentlige myndigheder en særlig årvågenhed i forbindelse med overvejelser over og forslag til ændringer i den oprindelige regionplanlægning. Forslagsstillerne finder ikke, at sådanne ændringer har foreligget i forbindelse med ønskerne om anden anvendelse af arealet. Dette gælder navnlig, når henses til, at Allerød kommune ved arealudlæg efter lokalplan 220 (Borupgård-arealet, dvs. Allerød kommunes del af Hammersholt-knudepunktet) uden vanskeligheder har haft muligheder for at opfylde virksomhedens arealbehov. Hvis Allerød kommunalbestyrelse og hovedstadsrådet har truffet beslutninger om udarbejdelse af henholdsvis lokalplan og specialtillæg m.v. ud fra andre overvejelser end egentlige planovervejelser, må resultatet afvises som uvedkommende. Dette gælder især eventuelle hensyn til den lokale beskæftigelse m.v., idet netop regionplanens udlæg af knudepunkter tilgodeser og afgrænser de områder, der er tiltænkt erhverv og dermed beskæftigelse i industri- og servicevirksomheder af den pågældende type. Udarbejdelsen af lokalplan, tillæg til kommuneplan og deraf følgende specialtillæg til regionplanen for hovedstadsregionen har – rummeligheden i knudepunkterne taget i betragtning – haft andre formål end dem, der er nedlagt i planlægningslovgivningens intentioner. For så vidt dette lægges til grund, og for så vidt det lægges til grund, at det omhandlede areal er et af de få resterende åbne landzonearealer i området, må det ud fra et planlægnings synspunkt fastholdes, at kravet om ekspropriationens sammenhæng med almenvellet er opfyldt.

Ifølge statsretlig teori (Alf Ross: Dansk Statsforfatningsret, København 1966, side 682, revideret 1980) er indholdet af begrebet almenvellet ikke